

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: E-100-2025 3 Memoria PL accessibilitat.pdf
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 71eed522-9296-4d72-9cb0-bfa81546f298
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2025_0000000000000000000000000000050325
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0058/2025 - 07/02/2025 10:16
REGISTRE D'ENTRADA: 0100-2025 - 07/02/2025 09:34
SIGNATURES
TRINITAT MARÍN GONZÁLEZ: 06/02/2025 14:28
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 07/02/2025 10:12

Govern d'Andorra
Ministeri d'Afers Socials i Funció Pública

Memòria justificativa, econòmica i de perspectiva de gènere del Projecte de llei d'accessibilitat universal

I. Antecedents

La Llei d'accessibilitat de l'any 1995 posava èmfasi, principalment, en aspectes d'accessibilitat física, com la construcció d'espais i infraestructures adaptades, però ha quedat superada davant els avenços en drets humans, la tecnologia i els canvis socials dels darrers anys, així com per l'enfocament actual en drets humans.

Com a conseqüència de la ratificació del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat i la posterior entrada en vigor d'aquest text al Principat el 10 d'abril del 2014, es va aprovar la Llei 27/2017, del 30 de novembre, de mesures urgents per a l'aplicació del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006, la qual va adaptar diverses normes sectorials i va afectar, entre altres normes, la Llei d'accessibilitat per tal d'introduir-hi conceptes fonamentals, com ara el *disseny universal*.

En aquest sentit, la disposició final quarta de la Llei 27/2017 encomanava al Govern l'aprovació d'un Projecte de Llei de modificació de la Llei d'accessibilitat, del 6 d'abril de 1995, adequat a les noves necessitats de la societat i adaptat als nous criteris establerts al Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, i que remarqués de manera especial àmbits com ara l'accessibilitat cognitiva i l'accessibilitat als mitjans de comunicació, particularment a les TIC. Així, quedava palès que el marc legal vigent era insuficient per abordar els reptes de l'accessibilitat en aquests entorns.

Ulteriorment, el Projecte de Llei d'accessibilitat universal dona resposta a les recomanacions dels organismes internacionals, en especial les del Comitè sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat de les Nacions Unides, així com als Objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de l'Agenda 2030.

Tenint en compte els antecedents exposats i per tal de donar compliment als mandats exposats precedentment, s'ha elaborat aquest Projecte de Llei d'accessibilitat universal per garantir els drets de totes les persones, i molt especialment de les persones amb discapacitat i altres col·lectius vulnerables.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: E-100-2025 3 Memoria PL accessibilitat.pdf
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 71eed522-9296-4d72-9cb0-bfa81546f298
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2025_000000000000000000000000050325
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0058/2025 - 07/02/2025 10:16
REGISTRE D'ENTRADA: 0100-2025 - 07/02/2025 09:34
SIGNATURES
TRINITAT MARÍN GONZÁLEZ: 06/02/2025 14:28
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 07/02/2025 10:12

II. Consideracions sobre el Projecte de Llei d'accessibilitat universal

Amb l'aprovació d'aquest Projecte de Llei es pretén garantir l'accessibilitat universal per tal de fomentar l'autonomia i la participació activa de totes les persones en els àmbits següents:

1. Entorns físics: tot i que aquest Projecte de Llei va més enllà, no es deixa de banda la necessitat d'assegurar que els espais públics, privats i d'ús comú compleixin amb criteris d'accessibilitat. En aquesta àrea, es regula l'accessibilitat en l'entorn natural d'ús públic, l'entorn urbanitzat i l'entorn edificat.
2. Transports: aquesta àrea cobreix tant el transport públic com el privat i inclou l'adaptació dels autobusos, taxis, parades, estacions i altres infraestructures de transport per garantir que siguin accessibles per a tothom. També es preveu la senyalització i la informació visual i auditiva.
3. Informació i la comunicació: es reconeix la importància de garantir que la informació pública i la dels serveis siguin accessibles a tothom, independentment de les seves capacitats. Això inclou l'adaptació de webs, aplicacions mòbils, serveis públics digitals i la disponibilitat de continguts en formats accessibles.
4. Serveis: la nova llei preveu que els serveis públics i privats siguin accessibles per a tothom. Això inclou, per exemple, l'accessibilitat en l'atenció mèdica, l'educació inclusiva i els serveis d'atenció telefònica o en línia.
5. Accessibilitat en els productes: el text reconeix la necessitat de garantir que els productes que estiguin a l'abast del públic en general, bé per ser utilitzats directament, bé per ser adquirits per al consum, compleixin amb els requisits d'accessibilitat i els criteris de disseny universal.
6. Accessibilitat en esdeveniments i activitats culturals, esportives i de lleure.

Pel que fa a l'impacte del Projecte de Llei d'accessibilitat universal, es presumeix que ha de ser positiu tant en la inclusió social com en l'economia del país. D'una banda, perquè un país més accessible afavoreix la igualtat d'oportunitats, i permet que totes les persones puguin participar plenament en la societat, independentment de les seves capacitats. Això inclou la participació en el mercat laboral, l'educació, el lleure i els altres àmbits de la vida quotidiana.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: E-100-2025 3 Memoria PL accessibilitat.pdf
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 71eed522-9296-4d72-9cb0-bfa81546f298
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2025_000000000000000000000000050325
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0058/2025 - 07/02/2025 10:16
REGISTRE D'ENTRADA: 0100-2025 - 07/02/2025 09:34
SIGNATURES
TRINITAT MARÍN GONZÁLEZ: 06/02/2025 14:28
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 07/02/2025 10:12

D'altra banda, un país accessible és més atractiu per al turisme i els negocis. L'accessibilitat universal pot dur Andorra a ser considerada destinació inclusiva i avançada, augmentar l'afluència de turisme i invertir en altres sectors d'ocupació, com la tecnologia, els serveis digitals inclusius, el disseny i la implementació de mesures d'accessibilitat, tant en el sector públic com privat, com ara professionals de l'accessibilitat, arquitectes especialitzats, tècnics en tecnologia accessible i formadors, entre altres.

En definitiva, l'aprovació d'aquest Projecte de Llei d'accessibilitat universal és un pas fonamental i necessari per a Andorra, no només per complir amb els seus compromisos internacionals, sinó també per assegurar que totes les persones puguin participar de manera plena i igualitària en la societat.

Aquest canvi de paradigma cap a una accessibilitat universal, que abasta l'entorn físic, la comunicació, la informació, els serveis i els productes, permetrà que Andorra sigui un país més just, inclusiu i competitiu.

La Llei s'articula en cinquanta articles, repartits en quatre capítols, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i nou disposicions finals.

El capítol primer ofereix el marc conceptual per entendre els seus objectius i àmbit d'aplicació. Així, s'hi defineixen conceptes clau i s'hi fixa l'objecte de la Llei, que és garantir l'accessibilitat universal i integral a tots els entorns. Pel que fa a l'àmbit d'aplicació, la norma s'estén a tots els sectors públics i privats que ofereixen serveis a la ciutadania, incloent-hi edificis, infraestructures, mitjans de transport, entorns digitals i serveis d'informació, i productes. A més, s'hi defineixen les competències de les administracions públiques en matèria d'accessibilitat, especificant que són les responsables d'aplicar, supervisar i fomentar el compliment de la Llei.

Així mateix, es preveu la possibilitat d'adoptar solucions alternatives quan, per donar compliment a les condicions d'accessibilitat, es requereixin mitjans tècnics i econòmics que comportin una càrrega desproporcionada.

El capítol segon se centra en cadascun dels entorns de l'accessibilitat i es divideix en nou seccions: la primera, la segona i la tercera regulen l'accessibilitat a l'espai físic; la quarta, els procediments administratius que es veuen afectats per aquesta Llei; la cinquena es dedica a l'accessibilitat en els mitjans de transport; la sisena tracta de l'accessibilitat en la informació i la comunicació; la setena, l'accés als serveis públics i d'ús públic; la vuitena se centra en l'accessibilitat en els productes, i la novena defineix l'accessibilitat en les activitats culturals, esportives i de lleure.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: E-100-2025 3 Memoria PL accessibilitat.pdf
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 71eed522-9296-4d72-9cb0-bfa81546f298
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXX_2025_0000000000000000000000000000050325
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0058/2025 - 07/02/2025 10:16
REGISTRE D'ENTRADA: 0100-2025 - 07/02/2025 09:34
SIGNATURES
TRINITAT MARÍN GONZÁLEZ: 06/02/2025 14:28
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 07/02/2025 10:12

El capítol tercer estableix les mesures de foment i promoció de l'accessibilitat. Entre elles, destaca l'obligació de les persones físiques o jurídiques, públiques i privades, titulars d'un servei o local existent, públic o d'ús públic, d'elaborar plans d'accessibilitat, d'implementació gradual, per facilitar una transició ordenada i sostenible cap a l'accessibilitat universal. També crea el distintiu de qualitat de l'accessibilitat, regula els aspectes principals de la Comissió per al Foment de l'Accessibilitat, i garanteix la participació activa de les persones amb discapacitat i les seves organitzacions. Finalment, es preveuen mesures de foment, promoció i sensibilització destinades a incentivar l'accessibilitat universal en tots els espais, entorns i processos. Només amb una ciutadania i unes institucions conscienciades sobre la importància de la inclusió i el respecte per la diversitat serà possible transformar Andorra en un país realment accessible i integrador.

En darrer terme, el capítol quart inclou el règim sancionador, i incorpora mecanismes d'inspecció i seguiment per assegurar el compliment de les disposicions establertes en aquesta Llei.

III. Valoració econòmica

Fer una quantificació exacta o detallada de l'increment de costos que pot acabar suposant l'aplicació completa de la Llei és molt complex. No obstant això, hi ha una sèrie de costos previsibles, segurs i quantificats relacionats amb el desplegament d'aquest Projecte de Llei, que es distribueixen en diverses partides necessàries per al compliment de la normativa.

Entre altres, destaquen els costos de la contractació per a la interpretació de la llengua de signes; l'atorgament dels ajuts per a l'adquisició de productes de suport i l'execució de les funcions de la Comissió de Foment a l'Accessibilitat, actualment operativa, així com els inherents al seu funcionament. Aquestes costos oscil·len al voltant dels 72.000 euros.

Cal tenir en compte que tots aquests costos ja estaven previstos en els pressupostos dels exercicis anteriors i estan associats a estructures i activitats prèvies que continuaran en funcionament durant el desplegament i la implementació d'aquesta Llei.

A més, hi ha una sèrie de costos previsibles, segurs i no quantificats, actualment relacionats amb la implementació del Projecte de Llei d'accessibilitat universal.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: E-100-2025 3 Memoria PL accessibilitat.pdf
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 71eed522-9296-4d72-9cb0-bfa81546f298
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2025_0000000000000000000000000000050325
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0058/2025 - 07/02/2025 10:16
REGISTRE D'ENTRADA: 0100-2025 - 07/02/2025 09:34
SIGNATURES
TRINITAT MARÍN GONZÁLEZ: 06/02/2025 14:28
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 07/02/2025 10:12

Aquestes despeses poden estar relacionades amb els costos associats a les campanyes de sensibilització, comunicació i la formació; els costos del personal previst per al desplegament de la Llei i per a tasques de control i inspecció del compliment de les normes d'accessibilitat i els costos derivats de l'elaboració i l'execució del pla d'accessibilitat.

Els plans d'accessibilitat es caracteritzen per la seva temporalització, que permet organitzar i executar les actuacions de manera progressiva i adaptada a les necessitats específiques de cada àmbit. Aquesta característica garanteix una implementació més eficient i sostenible, i assegura una distribució equilibrada de recursos al llarg del temps.

Pel que fa a l'aplicació, correspon a totes les persones físiques o jurídiques, de naturalesa pública o privada, garantir-ne el compliment, amb especial incidència en el sector privat, ja que serà clau per implementar bona part dels ajustos i adaptacions necessaris per garantir l'accessibilitat, especialment en espais o serveis destinats a l'ús públic.

Per tant, seran els plans d'accessibilitat, quan es presentin, amb inclusió de mesures, calendari i quanties o imports econòmics, els encarregats de corregir els dèficits existents, i determinar les mesures que caldrà implementar i el seu impacte econòmic, que no es poden avaluar en aquesta memòria econòmica. El cost total dependrà del nombre d'edificis que s'hauran d'adaptar i es pressupostarà en funció de les característiques específiques de cada espai.

Tot i així, cal destacar que, d'acord amb la normativa vigent, les obligacions establertes pel pla no seran aplicables si la seva implementació suposa una càrrega desproporcionada per als subjectes responsables.

Aquesta excepció garanteix un equilibri entre la necessitat de fomentar l'accessibilitat i la viabilitat pràctica d'executar les mesures previstes.

D'aquesta manera, s'ha estimat que la inversió inicial per als primers anys pot ser important, especialment per a l'adaptació de les infraestructures públiques. No obstant això, es calcula que els costos es reduiran considerablement amb el temps i es limitaran al manteniment de les mesures adoptades i a l'actualització de recursos.

En aquest sentit, les obligacions econòmiques que puguin derivar-se de l'aprovació i posada en marxa d'aquest Avantprojecte tindran com a marc de referència les dotacions assignades a cadascun dels òrgans amb competències en la matèria dins dels vigents pressupostos del Govern.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: E-100-2025 3 Memoria PL accessibilitat.pdf
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 71eed522-9296-4d72-9cb0-bfa81546f298
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2025_000000000000000000000000050325
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0058/2025 - 07/02/2025 10:16
REGISTRE D'ENTRADA: 0100-2025 - 07/02/2025 09:34
SIGNATURES
TRINITAT MARÍN GONZÁLEZ: 06/02/2025 14:28
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 07/02/2025 10:12

Seran aquests òrgans els responsables de prioritzar, dins d'aquest marc, i d'acord amb els escenaris pressupostaris pluriennals fixats, els projectes concrets que pretenguin imputar a futures actuacions i mesures derivades de l'aprovació de la Llei.

En aquests moments, només amb caràcter genèric es poden establir dos canals o fonts de finançament, que procedeixin:

- a) De fons provinents de la recaptació general del Govern, incloent-hi els impostos i altres fonts de finançament derivades de l'activitat econòmica del país, que es destinaran a cobrir les despeses relacionades amb la implantació de la Llei d'accessibilitat universal.
- b) D'ingressos que es poden generar com a conseqüència d'incompliments i aplicació del règim d'infraccions i sancions.

IV. Integració de la perspectiva de gènere

La integració de la perspectiva de gènere en l'aprovació de les polítiques públiques constitueix una obligació legal d'acord amb l'article 5 de la Llei 13/2019, del 15 de febrer, per a la igualtat de tracte i la no-discriminació.

L'accessibilitat no és una qüestió neutral pel que fa al gènere, ja que les barreres d'accessibilitat afecten de manera discriminatòria les dones i altres col·lectius vulnerables, i agreugen la seva situació de desigualtat. Aquest fet exigeix integrar la perspectiva de gènere en el Projecte de Llei d'accessibilitat universal per garantir que les necessitats i realitats específiques de dones, homes, nenes i nens, així com de persones amb identitats de gènere diverses, siguin adequadament ateses.

Aquest enfocament busca assegurar que el text legislatiu no només sigui inclusiu, sinó que també tingui en compte les diferències estructurals i les disparitats de gènere a l'hora de dissenyar, aplicar i supervisar les mesures d'accessibilitat.

En l'àmbit dels serveis públics, les dones, especialment les dones amb discapacitat, poden tenir un accés més limitat, de manera que el Projecte de Llei d'accessibilitat universal garanteix que aquests serveis, prestats presencialment o digitalment, siguin accessibles de manera igualitària per a dones i homes.

Pel que fa als espais d'ús públic, no són experimentats de la mateixa manera per homes i dones. Les condicions d'accessibilitat en entorns físics i en els transports inclouen aspectes com la seguretat i la protecció per garantir que les dones, i especialment les dones amb discapacitat, puguin moure's amb llibertat.

DOCUMENTS

TIPUS: Projecte de llei
NOM: E-100-2025 3 Memoria PL accessibilitat.pdf
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 71eed522-9296-4d72-9cb0-bfa81546f298
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2025_000000000000000000000000050325
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES

EXPEDIENTS: C1210-0058/2025 - 07/02/2025 10:16
REGISTRE D'ENTRADA: 0100-2025 - 07/02/2025 09:34
SIGNATURES
TRINITAT MARÍN GONZÁLEZ: 06/02/2025 14:28
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 07/02/2025 10:12

Això inclou la instal·lació de llum adequada als carrers i millores en la seguretat del transport públic, entre altres mesures.

Pel que fa a les barreres digitals, l'accessibilitat a les noves tecnologies i a la informació pot tenir un impacte, especialment gran, en les dones. La bretxa digital de gènere segueix sent una realitat: les dones amb discapacitat poden tenir un accés limitat a la formació tecnològica o als recursos digitals, la qual cosa pot ampliar les desigualtats. Aquest Projecte de Llei garanteix que les plataformes digitals i els serveis en línia siguin accessibles a tothom.

Per tot això i seguint el dictat de l'article 92.1 del Reglament del Consell General, s'ha emès aquesta memòria i la documentació que l'acompanya perquè sigui admès a tràmit prop del Consell General el Projecte de Llei d'accessibilitat universal.

Andorra la Vella, 29 de gener del 2025

Trini Marin Gonzalez
Ministra d'Afers Socials i Funció Pública

Ministeri d'Afers Socials i Funció Pública